

Sygn. akt V ACz 436/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2018r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Olga Gornowicz-Owczarek (spr.)

Sędziowie: SA Tomasz Pidzik

SR del. Dorota Zienkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2018r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Komitetu Wyborczego (...) G. D.

przy udziale A. S.

na skutek zażalenia uczestniczki postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt I Ns 218/18,

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR del. Dorota Zienkiewicz SSA Olga Gornowicz-Owczarek SSA Tomasz Pidzik

Sygn. akt V ACz 436/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 października 2018 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach zakazał uczestnicze postępowania A. S. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat niezrealizowania porozumienia zawartego pomiędzy klubami sportowymi w R., nieprzyjęcia go przez władze Miasta i schowania porozumienia do szuflady. Nakazał uczestnicze postępowania A. S. przeproszenie za - użyte w (...) minucie debaty wyborczej kandydatów na urząd prezydenta Miasta R. z dnia 10 października 2018 r. - nieprawdziwe stwierdzenie, że wypracowane przez kluby sportowe „porozumienie nie zostało zrealizowane, nie zostało przyjęte przez strony władz, w związku z tym jest w szufladzie” oraz umieszczenie sprostowania nieprawdziwej informacji w formie ogłoszenia na profilu (...) uczestniczki postępowania. Nadto nakazał uczestnicze postępowania A. S. wpłacenie kwoty 500 złotych na rzecz organizacji (...) w R., oddalając wniosek w pozostałym zakresie oraz zasądził od uczestniczki postępowania A. S. na rzecz wnioskodawcy kwotę 240 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Postanowienie to wydano w następująco ustalonym stanie faktycznym.

W dniu 6 lipca 2016 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy klubami piłkarskimi z R. w sprawie zasad przyznawania statusu piłkarskiego klubu wiodącego w R. w latach 2017-2030. Ustalono, iż klub może utracić status klubu wiodącego w przypadku, gdy zespół innego klubu występować będzie w wyższej klasie rozgrywkowej bądź klub nie otrzyma licencji, wskutek czego inny zespół piłkarski znajdzie się w wyższej klasie rozgrywkowej. Wskazany w porozumieniu jako klub wiodący Klub (...) zwrócił się do Miasta R. o wsparcie finansowe, prowadząc korespondencję w tym zakresie z Prezydentem Miasta R.. W dniu 31 lipca 2017 r. odbyło się spotkanie prezesów klubów piłkarskich, na którym wyrażono podziękowanie władzom miasta za dofinansowanie i omówiono kwestię rozdziału pozyskanych środków. Przekazanie środków finansowych klubom nastąpiło w wykonaniu umów pomiędzy Miastem R. a Klubem (...) z dnia 4 stycznia 2017 r., 5 stycznia 2017 r., 5 lipca 2018 r., 8 stycznia 2018 r., 10 stycznia 2018 r. i jest zobrazowane w zestawieniu obrotów według klasyfikacji budżetowej, a także w przelewach bankowych.

Sąd Okręgowy wskazał dalej, że twierdzenia uczestniczki nie dają podstaw do przyjęcia, by sformułowany przez nią zarzut był prawdziwy. Fakt przytoczony przez uczestniczkę, iż klub (...) spadł z IV ligi a pomimo to otrzymał dotacje jak dla klubu (...) ligi nie może służyć do oddalenia wniosku wnioskodawcy, a wręcz przeciwnie potwierdza, że porozumienie nie zostało schowane do szuflady, tylko zostało zrealizowane, aczkolwiek być może sprzecznie z interesami niektórych stron porozumienia.

Podnosząc powyższe zdaniem Sądu Okręgowego wniosek zasługiwał na uwzględnienie. Treść wypowiedzi uczestniczki wskazuje bowiem na konkretny fakt, mający na celu zdyskredytowanie G. D. jako kandydata na prezydenta. Jeżeli w wyniku debaty podany zostaje nieprawdziwy fakt odnoszący się do osoby kandydata, mogący zdyskwalifikować go w oczach wyborców i temu służący, to takie zachowanie wymaga ingerencji w trybie przepisów prawa wyborczego. Twierdzenia faktyczne zawarte w wypowiedzi uczestniczki "...to porozumienie nie zostało zrealizowane, nie zostało przyjęte przez strony władz, w związku z tym jest szufladzie....", nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Uczestniczka powołując taki fakt, stawiający w niekorzystnym świetle urzędującego prezydenta i jednocześnie kandydata na prezydenta, nie przedstawiła żadnych dowodów na ich poparcie. W szczególności ani fakt spadku klubu do niższej ligi i wysokość dofinansowania dla jednego z klubów ani też oświadczenia podczas wysłuchania stron nie dają podstaw do uznania za zgodne z prawdą kwestionowanych we wniosku twierdzeń.

Podnosząc powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 111 Kodeksu wyborczego uwzględnił wniosek co do zasady wskazując w jakim zakresie wniosek ten podlegał uwzględnieniu.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 520 § 3 k.p.c. wobec wyniku sprawy.

Zażalenie na to postanowienie wniosła uczestniczka postępowania zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 111 § 1 pkt 3 i 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy, poprzez błędną subsumcję stanu faktycznego zaistniałego w przedmiotowej sprawie do mającego zastosowanie do niej stanu prawnego,
- naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 227, 232, 258 k.p.c., co zarazem skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, poprzez całkowicie niezasadne odmówienie przeprowadzenia dowodów z osobowych źródeł dowodowych zawnioskowanych na rozprawie przed Sądem pierwszej instancji, niewyczerpanie inicjatywy dowodowej, którą powinien Sąd podjąć także z urzędu, celem wszechstronnego rozważenia stanu faktycznego, co doprowadziło do przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji błędnej tezy, że żaden z zarzutów pełnomocnika uczestniczki podważających twierdzenia wnioskodawcy o wyrażeniu nieprawdy przez uczestniczkę podczas debaty wyborczej, nie miał wpływu na wynik niniejszego postępowania,

Podnosząc te zarzuty uczestniczka wniosła o zmianę zaskarżonego postępowania i oddalenie wniosku wnioskodawcy i zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie uczestnika postępowania nie jest zasadne.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie ratio legis art. 111 Kodeksu Wyborczego tkwi w dążeniu do zapewnienia wyborcom nie tylko proceduralnej ale i materialnej wolności wyboru, która może być zakłócona w razie sugestywnego (przy użyciu wszelkich form propagandy i agitacji) przedstawienia nieprawdziwych stanów i zdarzeń stanowiących przesłanki dokonywania wyboru wśród kandydatów.

Hipoteza omawianego przepisu obejmuje nie tylko materiały wyborcze w rozumieniu art. 109 Kodeksu wyborczego (a zatem nie tylko utrwalony i upubliczniony przekaz informacji pochodzący od komitetu wyborczego), ale dotyczy również wszelkich wypowiedzi lub innych form agitacji wyborczej, zawierającej informacje nieprawdziwe i to niezależnie od kogo pochodzą w prasie oraz innych polach komunikacji społecznej. Niewątpliwie do uznania określonego przekazu informacji za materiał wyborczy w rozumieniu art. 111 Kodeksu wyborczego niezbędnym jest stwierdzenie jego związku z kampanią wyborczą. Innymi słowy, materiał taki musi zawierać informacje (nieprawdziwe) odnoszące się do programu wyborczego bądź osoby kandydata, które mogą go dyskwalifikować w oczach wyborców. Tylko bowiem takie zachowania wymagają ingerencji w trybie przepisu art. 111 Kodeksu wyborczego, którego celem nie jest przeto ograniczanie wolności słowa i wpływanie na sposób prowadzenia debaty publicznej.

Wskazując na powyższe podzielić należy stanowisko Sądu pierwszej instancji, który odniósł się do konkretnej wypowiedzi uczestniczki, która stwierdziła odnosząc się do realizacji porozumienia zawartego pomiędzy klubami sportowymi w R. iż: „porozumienie nie zostało zrealizowane, nie zostało przyjęte przez strony władz, w związku z tym jest w szufladzie”, że wypowiedź ta miała na celu zdyskredytowanie wnioskodawczyni jako kandydata na prezydenta. Uczestniczka nie udowodniła bowiem prawdziwości powyższych twierdzeń. Załączone do akt dokumenty nie wykazują, aby porozumienie klubów sportowych działających na terenie miasta R. z dnia 6 lipca 2016r. nie było realizowane. Umowy z lat 2017r. i 2018r. (k. 20–39) wskazują na przekazywanie określonych w nich kwot do klubu sportowego (...) R.. Na realizację porozumienia z dnia 6 lipca 2016r. wskazuje także wydruk z historii rachunku bankowego Urzędu Miasta R., z którego wynika, że dokonywane były przelewy tytułem dotacji budżetowych na rachunki bankowe różnych klubów sportowych znajdujących się na terenie R. (k. 52-57). Co za tym idzie, nie polegające na prawdzie jest twierdzenie jakoby powyżej wskazane porozumienie nie było przez Miasto R. realizowane. Bez znaczenia dla wywiedzionej konkluzji pozostaje okoliczność, że daty realizacji dofinansowania, jak i jego wysokości były w pewnym zakresie odmienne od przyjętych w porozumieniu z dnia 6 lipca 2016r. Nie wskazuje to bowiem na brak realizacji wskazanego porozumienia, a wręcz przeciwnie na jego realizację. Bez znaczenia jest zaś to, czy realizacja w 100% odpowiadała zawartemu porozumieniu. Sens wypowiedzi skarżącego sprowadzał się bowiem do uwypuklenia braku realizacji porozumienia ze względu na jego nieprzyjęcie przez Prezydenta Miasta R., co spowodowało, że porozumienie utknęło w szufladzie. Taki przekaz dla adresata informacji był zatem jednoznaczny. W postępowaniu toczącym się na podstawie art. 111 Kodeksu wyborczego to na uczestniku postępowania spoczywa obowiązek przedstawienia dowodów, że informacja przez niego użyta była prawdziwa. Musi on uwzględnić przy tym, że to ustawodawca uregulował tak to postępowanie, że toczy się ona przez krótki czas, wskazany prawem.

Jako, że zarzuty skarżącej nie odnosiły się bezpośrednio do treści i formy przeprosin i sprostowania, a także nakazania określonej kwoty na rzecz wskazanej organizacji pożytku publicznego wystarczające jest wskazanie, że Sąd Apelacyjny uznaje orzeczenie w tym zakresie za trafne, a argumentację Sądu pierwszej instancji w pełni podziela i uznaje za własną.

Wobec powyższego, na podstawie art. 385 w związku z art. 397 § 2 i art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w punkcie 2 postanowienia w oparciu o art. 520 § 3 k.p.c. i art. 109 § 2 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz w związku z § 8 ust. 1 pkt 3 w związku z § 10

ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSR del. Dorota Zienkiewicz SSA Olga Gornowicz-Owczarek SSA Tomasz Pidzik